

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ser[m]ones de septe[m] viciis criminalib[us]
eoru[m]q[ue] remediis magistri Pauli Wan theosophi et
co[n]cionatoris Patauiensis eximii**

Wann, Paul

[Augsburg], 1517

VD16 W 1186

De detestabilitate auaricie. Ser. CII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30065

or erat Diogenes Alexandro macedone oia pos
sideri. Plus enim erat quod ille nolle accipe quod quod
ille posset dare. Sed beu sic se poteret et diuites
et plenius excedati: ut apud eos hoc non estimeat ni
si sic diues: vel saltus diues sed appetitiam estimeat
plurimorum vestes quam virtutes. sic referat. Consta
bulus de quodam pho: cui vili vestes non sunt admis
sus ad regem: postea vestes preciosas sibi accommoda
ta induit: fuit admissus: et vestes in portia regis
osculabat plures. quis cur ibi ficeret dixit. bon
norante me honoro: quod virtus non potuit vestes
obtinuit. Rogemus deum ut in eis pueris res
patitur nobis succurrat: ne tot peccatis et malis inuol
uamur: sed potius per preceptum regium certa bona
sequamur. Amen.

De decessitate avaricie. Ser. CII.

Avaro nihil est scelere

Aletri: et nihil est iniquum quod amare pecun
iam. Eccl. x. In predicto ser. audiuit quod
et quae avaricia est radix omnis malorum. Quid est sic
avaricia gnarla et spealit. Et quod non solu in diviti
bus: sed et in paupribus est avaricia. Tandem vnde
dubitatorum quae diuitiae siue epulalia bona tam
tur: ex quo tot cursus et anxietatibus acquiruntur et custos
diuntur: et magnis doloribus depudent. Nunc vero vi
densis erit de aliis quod ostendit ipsam avariciam cui
libet esse detestabilem. propter quod et sapientia in thema
te. quod avaro nihil est scelerum et. vbi s. Pro gratia
Ave. Ave. mihi scelerum. **P**ro videndum erit de
expone themati. Secundo quod sunt illa quod ostendit aua
riciam esse detestabilem: et sumptuosa fugienda. **L**ira
ca primus est notandum: quod sapientes in aliis thematis
non vult dicere quae avaricia sit ceteris. qui sunt su
i genit. sed quae diuitiae quae avariciae segregate pre
stat somnium omniis vicibus. sicut radix arboris omnibus
est ramis. propter quod est apostolus. I Tim. vi. Radix omnis
malorum est cupiditas. Potius ergo vobis thematis du
pliciter exponi. Primo sic. **A**varo nihil est scelerum. I
ad peccatum prius: quod ad oia peccata avaricia incli
nat. ut ex aliis apostoli iudicet. Secundo sic. **A**varo
nihil est scelerum. utrumque vel vilius: eo quod in avaricia
perfer bonum comitabilem viliissimum bono in comi
tabili nobilissimo. s. bono diuino. Ecce subdit sa
piens vbi s. **N**ihil est iniquum quod amare pecuniam. **L**o
quid vobis potius exponi tribu modis. Primo sic.
Nihil est ini. s. i. exeat nati magis. **T**rius. quod ama
re pecuniam. s. pl. debito acquerendo et retinendo.
quod est coem legem nam oia erat coia. Secundo sic. **N**ihil
est iniquum s. i. insatiabilis. **L**o quod amat. pe. **N**on de
quod habet pecuniam: sed quod amat inordinate pecuniam
nisi quod satiat. **F**in illud Eccl. v. Avarus non ipse habet
pecuniam. **U**bi de glo. quod super avarus egere. **R**ecursum que
potest bona non satiat animam: et quod diuitiae epulales
non satiat sunt finire corporeum et tristiorum anima non est satia
ta sua capacitate: quia transcedit oes creaturas
illo modo quod non sunt tot creature quod intellectu
capiat: quoniam plures capere possit. et prope in solo bo
no increas: id est deo deficit. Est etiam incorpore
sua entitate: et est semper sua duratione.

Bona re
potest
cecerat
mines

Tertio exponit sic. **L**auro nihil est iniquus. I. i.
inequum: quod avarus dat et retinet bonum proprium
propter sua subditum vbi s. **N**ic enim aiaz sua venale habet
quod vitas aiaz sua. et vita sua natale retinet propter epulalem
vita sua exponit puerum: quod est iniquissimum. **E**cce
ibis sic ostendit. Iniquum repudaret quod vederet fratrem vel
cognatum suum. Iniquum quod vederet puerum quemque plures
diligere teneret. Iniquissimum quod corporis suum vel seipsum ve
dere: quod plures quod oes alios tenet diligere. **S**ed etiam
ibis ipissimum quod spiritum et animam suam vederet. **H**oc
fac avarus quod non solu fratrem/cognatum puerum et cognatum
spiritus suum. sed etiam spiritum suum vel aiaz vederet. puerum et
retinet. **T**anquam subiectum sapiens vbi s. **L**oquuntur puerum
vita sua. et vita sua corporis non curando: ut pecun
iam lucret. Uel **L**etitia sua. et virtus in iustitia lucret. **H**ec est primo. **C**irca secundum videtur
dum est: quod sine illa quod redditus avariciam detestabilem in
peculari. **P**ropter quod non adiuvit multa sunt: quod nobis ostendit
viciu avaricie sumptuose detestandum et fugiendum

Natura	Ficura
Vices	Mortis memoria
Figura	Danae quissima
Scriptura	

Cratio avariciam esse fugiendam ostendit non per quod
plice via. scilicet per capitum eleuatorem per mineralium siue
metallicorum occulatorem per hunc pugnaciam et custos
leptum et placatorem. Ratio non ostendit avariciam esse fuisse
gredia per capitum elevationem. idcirco ei per cunctas animas dicit avarici
am non habere sursum erexit et atra elevavit: celsus etiam fugient
quod videre fecerit: ut eterna spuma: celsus queratur et celestis datus
stibis metu ibereat. ut ostendit Boec. v. de glo. me pliciter
ero v. dicitur. Unica gressus hominum celsus levat alterum ca
cumen. Atque levius recto stat corpos: despiciens
feras. Hec nisi frenus male despicias: ammonet tu
gura. Qui recto celum vultu per: exercitque fratre.
In sublime feras: omnesque ne guarda pessum. Infes
torum fiducia mera corge celsus levato. Ubi vultus
cerestus: quod solus genus hominum alterum levat caput et
levius corpos surgit erecto: infra se respiciens terram.
Et huius: ut habet animam suam erigat et sublie et trena de
spiciat ne mera guarda pessum. sub pedibus: fiducia
et respondeat inferior corpos. Et pessum est aduenerbit
loci. Id est vultus. Qui. i. mera. dicitur. Et etiam cum spectat
alia: praeceps etiam sublimem dedidit: celsusque
videre. Jussit: et erectos ad sidera tollere vultus.
Et Basilius in examenon dicit. Pecudes oes ter
rene sunt et ob habent inclinans ad terram: sed habent platus/
cio celestis: quod cunctum habitu corporis ratiocini dignitatem
distat a pecoribus: illorum facies deorsum fixa et terram
spectat: etiam caput ad celum spectat: oculi tui
superna respiciunt. Ideo vultus Augustinus. i. l. lxxxij. quod
nihil. q. xxvij. Et quod dicitur: misericordia parvus: quod id
circum dicitur et non voluit boiem erigere: et ad celesti
um spectacionem disponere. quod enim est frenis despe
critis et avaricie estibus postergari: cor suum in cele
stes hunc studeret elevare. quod quae avaricie puer
cum in excelsus cor erigit: et deinde hic per spectacionem
respicere: et terram per despectum a longe videret: fons il
lud. Es. xxxiiij. Qui puerum avaricie in excelso ha
bitabit. Et sequitur. Regem in decoro suo videbit
et oculi eius cernent terram de longe. Ecce etiam avaricie

Eccl. 3

De detestabilitate auaricie

Snām oculos nālē cluacatos i terrā p frenorū appetitū deflectere: fin illō p̄s. Oculos suos strā ruerū declinare i terrā: qz cor et oculi nō sūt nisi terrenoz collectiō dīti: qz vbi thesau

Locculta/ eo mine ralū oñ/ dit auari cia; dīre standam
Expli/ gra; magis necessaria sūt hoi aer/aqua/ z vento: s̄ aer magis necessarii ē qz aqua: qz si deficeret aer vna hora periret hoi. sūc aqua ho posse durare p plures dies. Aer aut̄ inueniē presto z facilis acqrit sine dubio qz aqua. Quia ho magis necessaria est qz cibis: qz si biberet hoi liez nō comedat poterit viuere qz tuor v̄l quinqz dieb̄ ampli: qz viueret sine cibo. Et iō inuenit aqua communis sine p̄cio magis qz cibis. Imo int̄ oēm ligaz potabile. Et generalit̄ in omne qz poterit acqri et magis necessaria. Et iō magis cois z magis haberet p̄t. Si cui exēplificari p̄t de vino/ cervisia/ medoyne: z sic de alijs. Silt̄ zeingit i his qz speciae ad cibū. Illa em qz sūt necessaria vbiqz cōst inueniunt̄. sicut panis magis qz illa qz nō sūt necessaria. melior inueniunt̄ carnes qz pisces: melior carnes pecudū qz volatiliū aut aſaliū silvestri um z. Ide vult Scne. in quadā epla dicens. Ad manū est qd latis est. Ex quo cocludit̄: qz exqz natura aux z argenti occultauit: p hoc auariciā esse fugiēdā mōstravit: cū necessaria in patulo posuit z paravit. Hoc iterū ostendit Scne. in quadā epla: di. Nulli nos vicio natu-
 ra subdidit: illa nos libere genuit: nibilqz qd auariciā accuerer in aro ponit: sed pedib̄ nos- tris aurū z argenti subiecit: calcandū ac pre- mendū dedit: vultus nostrus erexit ad celos: et qzquid magnificū fecerat sūe miz: a nobis re spici voluit: illa em videre nos dispositi: argē tū vero z aurū absconde: vt illa appeterent̄ sc̄ celestia: z illa calcarent̄ sc̄ terrena. Tertio nā ondit auariciā esse fugiēdā p hois pegrina- tionē. Tā em fin phos qz sedm sc̄os: ho ē mū di pegrin: z ad alia parriā incoleā finalē fa- cetus z creat: qre sic pegrin modico tpe in tra aliena/ nec domuz/ nec agros sibi cōpat: nec se firmare p auariciā ibi curat. sic nā voluit hoiez in h mōdo facere vt breui tpe nō sollicit̄ p auariciā. Un Secundus phus ab Adriano in- terrogat̄. Quid est ho: inf̄ cerera dixit. qz esse viator transiens z hospes loci. Et iō vt de Zul.

Dpegrina/ tio hois.
Expli/ gra; magis necessaria sūt hoi aer/aqua/ z vento: s̄ aer magis necessarii ē qz aqua: qz si deficeret aer vna hora periret hoi. sūc aqua ho posse durare p plures dies. Aer aut̄ inueniē presto z facilis acqrit sine dubio qz aqua. Quia ho magis necessaria est qz cibis: qz si biberet hoi liez nō comedat poterit viuere qz tuor v̄l quinqz dieb̄ ampli: qz viueret sine cibo. Et iō inuenit aqua communis sine p̄cio magis qz cibis. Imo int̄ oēm ligaz potabile. Et generalit̄ in omne qz poterit acqri et magis necessaria. Et iō magis cois z magis haberet p̄t. Si cui exēplificari p̄t de vino/ cervisia/ medoyne: z sic de alijs. Silt̄ zeingit i his qz speciae ad cibū. Illa em qz sūt necessaria vbiqz cōst inueniunt̄. sicut panis magis qz illa qz nō sūt necessaria. melior inueniunt̄ carnes qz pisces: melior carnes pecudū qz volatiliū aut aſaliū silvestri um z. Ide vult Scne. in quadā epla dicens. Ad manū est qd latis est. Ex quo cocludit̄: qz exqz natura aux z argenti occultauit: p hoc auariciā esse fugiēdā mōstravit: cū necessaria in patulo posuit z paravit. Hoc iterū ostendit Scne. in quadā epla: di. Nulli nos vicio natu-
 ra subdidit: illa nos libere genuit: nibilqz qd auariciā accuerer in aro ponit: sed pedib̄ nos- tris aurū z argenti subiecit: calcandū ac pre- mendū dedit: vultus nostrus erexit ad celos: et qzquid magnificū fecerat sūe miz: a nobis re spici voluit: illa em videre nos dispositi: argē tū vero z aurū absconde: vt illa appeterent̄ sc̄ celestia: z illa calcarent̄ sc̄ terrena. Tertio nā ondit auariciā esse fugiēdā p hois pegrina- tionē. Tā em fin phos qz sedm sc̄os: ho ē mū di pegrin: z ad alia parriā incoleā finalē fa- cetus z creat: qre sic pegrin modico tpe in tra aliena/ nec domuz/ nec agros sibi cōpat: nec se firmare p auariciā ibi curat. sic nā voluit hoiez in h mōdo facere vt breui tpe nō sollicit̄ p auariciā. Un Secundus phus ab Adriano in- terrogat̄. Quid est ho: inf̄ cerera dixit. qz esse viator transiens z hospes loci. Et iō vt de Zul.

de senectute. Sapiēs ex hac vita descedit et qz ex hospitio: nō ex domo. cōmorādi em nob nā

dūteriorū dedit: nō habitādi locū. Nec ibi Et

hoc vult apl's Heb. xiiij. di. Nō habem⁹ h ma-

nencē ciuitate: s̄ lucuta inqrim⁹. Quia qz diu

i corp⁹ sum⁹ pegrinatur a dno. qz Loz. v. Et

to sicut pegrini x̄tū: ut trāseūt z i n̄lo loco pe-

grinatiois se figū ibi manēdo z negocia hūa

na trāceādo. ita ho i mōdo nō debet thesaurisa

re. opter em eu hec ou h relinqre. Quarto h

idē nā ondit p celestiū p̄eplationē. Naturalis Lōc̄pli

em sup̄iores creature suā bonitatē cōicant ife/ tō celest

rioreb̄. Sicut sol lucē suā cōicant lune z stellis. um

Sol/luna/z stelle suā z frūtē cōicant c̄ m̄

iferiorib̄. Ignis claritatē suā z calorē z aer lu-

mē a sole receperū. z lucerna splēdorez circuitqz

diffundunt̄. Un dñs de Mat. v. Nemo accēdie

lucernā z ponit sub modio: s̄ sup̄ cādelabz ve-

luccat olb̄ qz domo sūt. Fons erit nobil⁹ qz p̄z

bauris: tāto melior z sapidior effici⁹ ei⁹ aq. Et

P̄thagoras phs de. Ex vna face si p̄la lumia

succēder̄: nullū dānū p̄ncipali materie gnābil⁹

qz facultatē accipit pl̄ lucēdi quōtē causas

inuenie pl̄ p̄stanti. Silt̄ sciētia quāto pl̄ sue

rie distribura/ rāto manus recipit incrementū.

Hec ḡ iā dicea sua cōcabitatē z largitare sūe

liberalitate/dereftanc̄ auariciā: qz bona qz possi-

det nō comunicat: sed recimēdo zgregat z coar-

rat. Ideo de Aug. Dis res qz cu dāt nō minuit̄

sed augēt: si nō dāt cu h̄: nōdū habet quō h̄

bēda est. s̄c p̄z de scia. Quarto h

Sc̄do auariciā esse fugiēdā declarat figura: ex eo qz ipa auaricia

puat lumē cognitiois: cēcitate iducit. In cu-

ius figurā Tobias stercoe hirūdinū sūte exce-

cat̄. Tob. ii. Quid aut̄ sūt stercoa nisi bona ē

palia qz ab apl'o Phil. iij. dicūt stercoa. cu diē

dia arbitrat̄ sūt ve stercoa ve chīm lucifaciā

Hec vrt̄s inducit metis cēcitatē. Un plac v̄l

wude eccl̄iaſt̄c sūe ſecular̄: ſi h̄ oculū ad de-

nariū nō ſint̄ cu videre iuſtū. qz dicit̄ Eccl. xx.

Exenia z dona exēccat̄ ocl̄os iudicū. Un ſog

li iudicū: ſi z ocl̄os rempublicā gubernantiū

sicut heu apparet ſepe ad ſenſū. Itē ſicut vrt̄s

qz mel in arborib̄ deuorat z apes moleſtar: per

venatorez ſubtiliter exēccat̄ et capi⁹: cu p̄leuis

ſplendē ſibi opponit̄ p quā humor ocl̄os re-

ſoluit̄. z ſic exēccat̄. Ut dicit̄ Ifidor̄ z Plinius.

Sic diabolus venazor asturissim⁹/ mērals

lū aurī z argenti p ſtū auaricie accēdit z auar-

ro ſtēdit. ve inde mēs ei⁹ cēcēt. Un Berū. in

meditationib̄. Diabol⁹ inq̄ ſponit laqueos in

auro z argento ve capiat̄: ac ſic exēccat̄ z apre-

bendit̄. De talib̄ vrt̄s dicit̄ Eccl. xxv. Ob

cecauit faciem ſuam quāli vrt̄s. de quo dicit̄

Ibidem Nicola. de Lyra. qz vrt̄s exēccat̄ per

parallam accensam coram oculis eius poſteaz

Sic omnis auarus est cēcēt: quia ſe z ſua nō

videt nec vnḡ respicit habita nec adhuc videt

habenda: quia tenacitas auarum de ſuo guz-

ſtare non permittit. vt dicit̄ Fulgentius. Bō

Sacra ſc̄ptura ondit fu- giedā et plieſer.

Exm.

H Impa- ſio male- diçōis.

Igitur avari sunt ceci: qui nō videne mūdi vas
nicatē: nature vilitatē: iudicij equitatem: moris
principiatē: et iferni penalitatē.

Sacra scriptura p̄l̄r: vici p̄ exēpl̄oꝝ narratōeꝝ: p̄ maledictionū
ondit fū ḡdā tri exēpl̄oꝝ narratōem. Nā Cain q̄ interpetat pos
tēlo signās auar. occidit Abel frē suū Beñ.
iii. In signū q̄ auaricia causat hoīcidū. Idēz
pz de Achab: q̄ Naboth iniuste occidi: p̄curau
it: p̄p̄ vineā suā. iii. Reg. xxi. Ite Judas tra
didit ch̄m. p̄f̄ auaricia in morte. Un̄ ait iude
is. Quid vult̄ mihi dare et ego vob̄ cū tradā:
Mat. xxvi. Ite Hies p̄f̄ malū auaricie p̄cūs
fuit lep̄. iiij. Reg. v. et sic d̄ alioꝝ pl̄bꝝ: q̄ sumat
tagit Inno. d̄. viii. 2d̄. hu. Ecce quō ondī p̄ exē
pla sacre scripturē auaricia esse fugiēdā. Jō dñs
peccit moysi: vt p̄ iudicibꝝ p̄p̄l̄ t̄ p̄ncipibꝝ p̄p̄l̄
eligeret viros potētes et cunētes dñi: in q̄b̄ sic
vitac et q̄ odirent auariciā. Exod. xvij. 2c. Hoc
idē ondī Plato p̄bs maximū dī. Nō est dignus
deo q̄ opes nō cōcēperit. Prop̄p̄a p̄bi ut sapi
entia acq̄rērēt cui acq̄sitione melior est negotia
tione auri et argēti/diuitias et occupatiōes tre
nas cōcēperit: ut sapie liberū vacaret. Exim il
lius habem⁹ in br̄gmanis: q̄ fuerit sapiētes
nudi. ḡmine vēt̄cs: p̄leco/silvis: p̄ recto/her
bie et radicibꝝ: p̄ alimēto/aq̄ flumis: p̄ sitis me
dicamēto. vt dī. Un̄c. in spe. mo. li. iiij. p̄c. viij.
dist. ii. Ite Hiero. de qdā p̄bo refert: q̄ cum ad
p̄bandū p̄f̄c̄serit Athenas: magnū pondus
auri seen ferē: s̄iderās q̄ nō s̄i possidere pos
set aurū et v̄tutes: illud a se p̄cērēt. O diuitie
abire: peula nob. **T**Aliud exim de Diogenes: q̄
in dolio degens locupletē ducebat pauprareꝝ:
ad quē qdā autic̄ cū mūdaret olera sua: acce
dēs ait. Tu cū sapiēs p̄bs sis: si mibi credidis
ses et regibꝝ fuires voluisse: nō olera tua laua
res: sed in aula lūmus p̄nceps mechā maneres.
Qui rñdens ait. Eſt mibi credidisse et paupr
te mediorit̄ v̄t voluisse: nō op̄eret et regibꝝ^{adulādo} mēcīri. Hic ēt cū vidiss: qndā cū ma
nibꝝ haurientē aquā et biber ad fontē ait. Ne
scieba nāz dedisse mibi cyphū: et p̄ulū vas cū
q̄aquā biber solebat ad lapide fregit. Ecce q̄
tū dēstari s̄i p̄bi gētles auariciā: et in q̄ta vi
ctus p̄cērēt v̄xerūt: qd̄ ḡ facere debēt ch̄ianis:
q̄b̄ et p̄cedit q̄p̄lū v̄lus moderat̄: et certe si ex
cedit tāto q̄vius iudicabūt. **S**ecōdō scriptura
ondī auariciā esse fugiēdā p̄ maledictōis imp
catōeꝝ. Nō em rep̄f̄ alioꝝ viciū in scripturis cui
tra maledicat̄ et ve imp̄c̄t s̄i auaricie. vñ Es. v. ill̄ q̄ domū domū adiungūt: possessionē pos
sessioni adiūtūt: et oia sibi subiugare p̄edēt: dī
Ue q̄ p̄iū ḡtū domū ad domū: et agḡ agro co
pular: nunq̄d vos soli h̄icāt̄ in tra. Et ciusdē
exp̄iūt. Ue q̄ p̄dāris: nōne p̄dāber̄: Et Abac. iiij.
Ue q̄ m̄l̄t̄p̄l̄at̄ nō suar: ve qd̄ p̄gregat̄ s̄ se den
sum lūtū. Ecclibid. Ue q̄ p̄gregat̄ auariciā i ma

lū domū sue: vt sit i excelsō nīd̄ eius. Et Quē
v̄. ait ch̄is. Ue vo. diuici. q̄ ba. b̄ cōsola. v̄iam.

Et Jāc. vlf. Agire nūc diuities: plorare v̄lulah
ces in miserijs v̄is q̄ aduēsēt vob̄: diuitie v̄c̄

p̄trefacte s̄i vestimenta v̄ia o tineis comesta s̄i:
aurū et argētū v̄im eruginauit: et erugo eoz
erit vobis in testimoniū: et māducabit carnes

vias sicut ignis. Et in canonica Jude dī. Ue q̄
in via Cain abiēt. Uia Cain fuit auaricia: vt
pez s̄. Et ve triplicat̄ v̄ib̄ q̄ nimis frenā q̄rūt.

Apōc. viii. vbi dī. Ue ve v̄b̄cāte in terra.
Et Aug. dī. Ue illis q̄ v̄iūt̄ vt augēat̄ res p̄s
turas vñ amicūt̄ etiās. Et Hiero. dī. Male
dictū om̄e regnū q̄d̄ auaricia 2dītū est. Ex q̄ p̄z
q̄ valde derestabile est viciū auaricie: qd̄ tātū
rep̄bendit̄ a scriptura sacra q̄ ex ore aleſſimi. pdi
it. Eccl. xxiij. Ite maledicat̄ auaricia et reddit̄
excreabil̄. **T**ertio scriptura ondī auariciā fu
giendā p̄ auaricie agḡuatoꝝ. Un̄ in scripturē fre
q̄n̄ dī p̄eꝝ alioꝝ peris. Un̄ in themate Eccl. x.
Buōr ni. est scel. q. d. Nullū scel̄ est maī au
aricia. v̄z s̄. A. Jude em scel̄ nō videb̄ b̄ scelere
maī. Nā Judas tradidit ch̄m. p̄. xx. argēt̄
is. auariciā aut̄ aliquā dæt̄ dñi p̄ uno denario: et
qñq̄ p̄ nibilo. Nō em tūt̄ icurrere p̄iūt̄ v̄c
lucrē vñ denariū vel obolū: et p̄t̄m̄ mercas
tores sepe p̄ nibilo p̄iūt̄: et sic vendūt̄ dñi et a
liēnat̄ se ab eo. sic p̄z s̄. Eccl. x. vbi subdit̄. Hic
em̄ aīam suā venalez habet vt expositor̄ est sup
A. Ite ad Ep̄b. v. apl̄us dicit auariciā esse ido
latriā: q̄ idoloz fūtūs nō est nisi idolatria si
ue idolatric cult̄. **T**Dicit̄ aut̄ auaricia idolo
rū fūtūs p̄ quādāz filiūtūnē quā b̄z auaricia auaricia
ad idolatriā. Un̄ auaricia assilat̄ idolatrie q̄r̄ assimila
tuor mōis. Primo in genere. vt sic ut idolatria idolatrie
fūtū se est magnū p̄cēm̄: ita auaricia fūtū se ē ma
gnū p̄cēm̄. Scđa filiūtūdō fūtū Amb. est. q̄ sic
idolatria nīt̄ dei auferre gl̄lam: ne sol⁹ dī no
men deitatis habeat. ita auariciā dei res se exten
dit: vt solus v̄surper q̄ deo om̄ibꝝ fecit. v̄rāq̄ ḡ
se inimica deo: q̄ negat deo q̄ s̄it̄ eius. Tertia
filiūtūdō auaricie ad idolatriā est fūtū Lbryf. q̄
sic idolatrie venerāt̄ idola. nec ea p̄ reverēt̄ tāt̄
gere audēt̄. ita m̄l̄ei venerāt̄ pecunias et eis v̄t̄
nesciūt̄: sed vt sacra deponit̄: et vt sacra filiūt̄/
nepotibꝝ et p̄nepotibꝝ intrācas p̄seruant. Illū
m̄l̄is nō obediunt̄ idolo: illū in v̄ib̄ subiēt̄ p̄cē
pecunie. Illū s̄. idolatrie idolo boues et oues imo
lant. auaricia de: m̄l̄a m̄l̄i tuā ipius anīam.
Quarra filiūtūdō ēt̄: q̄ sic idolatria se subiēt̄ ex
teriori creature: ita etiā auaricia. nō tamē codē
modo. q̄ idolatria subiēt̄ se creature exercit̄o
ri ad cultū. s̄. vt et exhibeat cultū diuinū. auar
ia aut̄ subiēt̄ se pecunie inordinate: cōcupiscēdō
cam ad v̄sum nō ad cultū. Et ideo q̄t̄uīs auar
icia idolatrie his mōdis assilat̄: nō m̄l̄bab̄ rāt̄
tam p̄iūt̄ q̄t̄am idolatrie b̄z. Naz p̄cēm̄ qd̄
direcēt̄ est cōrra dñi est gravissimū: eo q̄ per
tale p̄cēm̄ cōcēm̄is summuꝝ bonum qd̄ deus
est. **Q**uarto auariciā esse fugiēdā et deꝝ. Poc̄sia.

3

Nota
figura
ostendit
e auariciā
ē fugiēdā

Exm.

Exm.

D

Imp̄ca/
no male
dicit̄is.

Imp̄ca/
no male
dicit̄is.

Imp̄ca/
no male
dicit̄is.

E 4

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De detestabilitate auaricie.

testādā oñdie figura siue poef. Nā poete aua/
rīcia dixerit silem ifernali pene siūme fugiende:
plene anxietatēz t misfie. Dicūt ei poete q ad p
posseūt inf cfra penas in iferno se due pena

**Pena in
fernī** *Uina ē pena belidū: q̄ aquā in dolio sine fundo
fundūr pperuo: ipm̄q̄ ipleri credunt/ nec p̄t.
Et sic sine cestariōe cui maḡ coatu z labore agit
Sic uari facit q̄ aq̄s ditia p̄ apperitū inor
dūcēt dūlūcēt dūlūcēt dūlūcēt dūlūcēt dūlūcēt*

Dinariis i obviis iiii cordeis ruderis indecens iata
gurz se iplerere prederit. Et dum vnu infudere / alio
mox apperit. Et qz sine fudo sufficiete se / sg se
tornemis afficiunt. De qbo dicit Prower. xiiij. Ut
ipioris iisatiabilis. De tali corde videt dicit illud
Aggei. j. Qui mercedes congregauit / misit eas

Pena in saccu penuz. Alia est pena Lazaris: q̄ cū sit
Lancast abūdātū cibi t̄ porcū: lugū ēn torq̄e esurie t̄ siti.
Nā cū esurit ad labiū supiusbz pomū pēdēs:
q̄d cū comedē cupir ab eo ascēdit z fugit. t̄ ad
inferiū labiū bz aquā: quā cū biber intendit ife-

ri⁹ descedit q̄ ipz tāgere neq̄. Sic auar⁹ fac̄ c̄
copi⁹ rex hñs pl⁹ esurit z sicut moralt. qz q̄t̄o
pla acq̄rit cātopl⁹ cupit; z sic sp̄ esurit. qz d̄
clarat ad id Alān. ē de plāctu. Imo tal⁹ ad mod⁹
dū h̄dū p̄cipi⁹ ūt̄o pla acq̄rit rāso ampli⁹zā ad

*q̄here sit. n̄f ill̄ Duid. i. fastor. Lreuerin ei
opes ⁊ opū furiosa cupido. Et cū possideat plu-
rima: pl̄i petuit. ⁊ Sic q̄bō icumuit suffusa vē-
ab ynda. Quo pl̄i sicut pore pl̄i sicutiū aq. Un ad*

illu seniu 21. Iacro. pmo lug 1011. Scipios; po-
nā Tacitū exponit di. Illos inq̄e dicit. s. poete
epul posic̄ exercutari fame t̄ in cida rabescere
q̄d magis̄ magisq; desideriū ac̄h̄redi cogit p̄se-
tiū copiā nū videre: r̄ in affluētis iopeas/egestas

Bufo. mala i vbrae partit: nec tates recipere parta
dū egēt hīndis. Hec ibi. Imo ad lram auari d
eū illū aliquā g modū Lātali in oī copia corqñ
fame z sici dū expēdere nō auder: t sp sibi def
cere timēt ad modū bufonis. De q d Alb. in

Sic aut^r de suo nō comedit: **Sic** sp*m* in misericordia n*e* can*c*. **Sic** n*e* v*h* d*u*. **U**l*l* cu*d* da*u*

*Ex his q̄ desiderat: nec tribuit ei p̄fēctū d̄s ut
medat ex eo; s̄ h̄o extraneo vorabis illud. O d̄s
q̄ se tales auari i cāta p̄cītare viūcētes: ēt in rex*

mag copia. *Zec vrlqz e vanitas i magis impur
Un de tificator. Tatalz in stygus nec aq frui
neqz pomo. Sic dtris arte auar hō. ¶ Nor
q dñi auaricia crescit semper e signū etne dā
tiōis. Hui⁹ bēm⁹ sititudinē. Un de Hypocra*

i epiebitim; q̄ si i fene lagido p̄tigr sit; et cl
ries maḡ; indicū mort̄ erit. Rō; q̄ sit assidua
et esurias maḡ in sensib⁹ iffirmis; cat ipos i nu
trimento penit⁹ defecisse. Et en cibo super nul
laen⁹ possit cibari nec nutritiri; eo q̄ nā imbe
cillis sit fec̄ a morti p̄tia. Sic eadē sit siue esu
ries auaricie in sensib⁹ / est indicū mort̄ erit.
Nā si esurias cord⁹ debilitas; visum aliquāt

obubrare: et ira peccator, ut de Lestante in c. de die
eis. Sic auaricia hoiem debilitat in virtutem seu
dula actione: oclaus metus execusat in dei cognitio-
ne: et ira puocat dñe vindice et tremede sine
i finali iudicio: dum irae iudex dicitur. Elurui et.

Quinto ad decessatōez auaricie valet mor
tis medicatio: q̄ subito oia auferit. sicut Lu. xij. medita
ponit exm̄ diuitie q̄ dicebat. Bia mea multa tio mor
bona bēs. rē. Lui rñdit dñs. Sculte hac nocte ris.

aliam tua reperet se: q[uod] ar cogregatis cuius erit:
I[ustus] d[icit] Prover. xj. N[on] p[otest] d[omi]n[u]s d[omi]nicie in die v[er]bi
esset. Et Eccl. xli. O mors q[uod] amara est in memo-
ria tua hoc in iustitia pace habui in substancialiis suis
Un[us] Bern[ardus]. N[on]d[icit] us incorrigibilis constituit iam

roes, morte: q de oibz rebo nibil asportari per
mittit pter pcam. Et Aug. Buaricie morbi nū
q meli cōpēcīt qd cū dies mors meditāt. Et
Hiero. Facile cōcēnit oia q se sp cogitat mori

*tuz. Et trecz de Diero. Si deas iugiam Saio
monis: et pulcritudinem Absalonis: si fortitudi-
nem Saxonum: logeuitatem Enoch: diuinitatis Lre-
si: prætem Draconium: fecunditatē in sobole Gey-
deonis: agilitatē Bzaelis: strenuitatem Julij:*

successus; Alexadri: delicias Assueri: grām Lī
ti: qd̄ r̄bi p̄dest si caro dēk̄ k̄m̄b̄ / r̄ aia demoni
bus cū diuīre epulone in efnū cruciāda z cōcre
māda: Diuitie ēr̄ relinquunt crudelib̄ successy
sorib̄ de b̄ habent m̄lta erāp̄lo o nōnis Ulnē

lōw, ut h̄abent multa c̄epit q̄ p̄mit Q̄m̄
in sp̄c̄. mō. li. q̄. p̄e. j. d̄st. i. Vñ dt ibidē. rex
Francie laborās ad mōrēz despatuſ a medi⁹
c̄is: z positi⁹ in cinerē: vocauit oēs astāces dicēs Ep̄m
Ecce ego q̄ dicitissim⁹ erā z nobilissim⁹ de m̄bo

Tporētissim⁹; p oīb⁹ diuiti⁹ meis ⁊ porētia et
amic⁹ nō possi⁹ extorqre a more inducias ab
bac ifūmitate p vnicā horā qd g valēt ista oīa.
Et b dices oēs audieſes cōcitatuit ad fletū. **E**t
iñ ſpām a dñō curat⁹ cū crederet mortui⁹ re-

EPISTOLA ad Corinthus. cap. 15. v. 12. **De resurrectione Christi.**
Ite, ipse ueni a domino caro et sanguis nostro. Et
surges et deo glorias existens crucem accepis. Et sub
iungit ibidem Vincen. Ne sis fecit quodam usurpari;
quod dum in extremis laboraret fecit apparetur va-
sa aurea et argentea; primitusque sic sue illa et multo

ampliora, ut agros, domos, &c. alia: si adhuc cuicunque remaneret. Et cum magis virgeretur cum doloris infirmitatis: ait. Ex quo non vis mecum morari / reddo te diabolo. Et b' dices expiravit. Id de metrista. Et cœcum mori / morere nulli parcer honori. Nobilis

Meritum dñi nři p[ro]p[ter]a mortuorum. Nec
z fors veniut ad funera mortuorum. Secundo aus-
tricia e[st] de rebus dñis o[mn]i[us] d[omi]ni. Innu-
merabilia n[on]q[ue] d[omi]na oratione ex au[er]ticia: q[uod] comp[re]hendit p[ri]mū ut de Uincenzo in specie moza lib. iii.

parte. viij. dist. ij. in quatuor **Videlicet**
Infirmitas pessima **Facuitas** irridenda.
Iniquitas decessada **Lalamicas** formidanda.
Prio ḡ ex avaricia nascit vel potius ipa est infirmitas valde cūis et piclosa sine pessima; m̄

Periculosa qđe est: qđ fortiter adhceret et ducit
in mala via.

mens adheret bis q̄ p̄t app̄hendere, sic auari amore fortissimo q̄palib⁹ adherentes peunt eis. Eccl. viii. Qui amat piculū p̄bit in illo. Vt uari ei s̄e in mltis piclīs: fluminū: latronū: ex gne: ex gētēi solitudine: in cīate tē. vt dī. q̄ ad Lop. ej. q̄ p̄ ignē t aquā fures: latrones t alia mltia piclēant sepe cū sp̄is reb. vñ Sen. Ut der paupem t suspicat furē. videt diuitē aut po rentē t suspicat p̄donē: vel eū q̄ q̄ris sua. Jō dī in vi. pa. Si nemo p̄t nocere ei q̄ iūx impato rem est. sic nec diabolus aiam q̄ appropinqt̄ deo. Lui⁹ aut sensus buccaz illuc diuersus ē ver tū facillime: aiam illi⁹ inimic⁹ in diuersas passiōnes induit. Scđo piculosa est hec ifirmi tas: q̄ ml̄ti bac laborat q̄ nesciū. id remedū n̄ q̄rūt. Sen. Iniciū salutē est noticia petri. q̄ se peccare īgat: corrigi n̄ vult. Jō dī Sen. Ne nmo se auari intelligit: nemo cupidū. ideo ad salutē difficile puenim⁹: q̄ nos egrotare nesciv mus. Tertio est piculosa: q̄ ml̄tos inuoluit oēs vice heredes t successores ad q̄s b̄ diuirie uoluunt: q̄ sibi sepe sati⁹ fecisse purat: h̄ntes osci⁹z: q̄ ipi⁹ n̄ male acq̄siceret: n̄ curātes q̄l aū ccessores illas p̄ fas t nefas cumuluuerūt. t sic p̄ter cū ancestorib⁹ etnā dānacōem incurrit.

Epm. Peri damiani de. t. comitib⁹ dānacis p̄ pr̄er via possessionē ecclie Metensis. Per Damiani dī. Fuit qdā comes in reuonia bo ne vite fm̄ opinione boīm: post cui⁹ moret qdā religiosus in spū viderit eius aiam in iferno / in sup̄mo ēdu cuiusdā scale erecte int̄ stridētes t strepitētes flāmas. surgebat scala ista de imen so bararro. Lūḡ religiosus iste quereret: q̄re con mea ille q̄ tam iuste virerat sic corqueret: audi uit: p̄ter qndaz possessionē Metensis ecclie: quā Stephan⁹ pauius ei⁹ abstulit: cui iste iam decim⁹ in hereditate successerat. t fm̄ q̄ mores ren̄t in illa genitōe: unus post aliū in illa sca la collocaret. O dī q̄terrible est b̄ audire ml̄tis nobilitb⁹ t ciabz: t etiā alijs q̄ sic iniuste res lictor possident/se excusantes: q̄ n̄ iniuste ad q̄sierint: sed per hereditatē tē. t sic vñ tū reliq dānāt. Alij b̄ sc̄ierēt cui talia bona pertinet: b̄z voluntatē suā ad cultū dīmū: aut alios usus ordinat. tē. Quareo hec ifirmitas dī ḡuis et piculosa valde: q̄ difficilis est ad curandū. q̄a c̄to medicamentū maius apponit̄: rāco magis ifirmatas augmenat̄. q̄ plus addunt̄: diuīt̄: tē: tē: tē: cordi cupido. eo magis cupiditas ad augeat. Sic q̄z̄o pl̄a ligna igni apponunt̄: ran to in m̄tore flāmam erigit̄. Un̄ poetā. C̄fereit amoz nūm̄ q̄z̄o ipa pecunia crecit. Dray uis ē etiā ei⁹ curatio: q̄ m̄nis adh̄eret subies cro. sic q̄z̄o m̄ morbi fort̄ adh̄eret mēbris vitalib⁹: rāco difficilior est curatio morbi. tē: tē: aut diuirie nūm̄ vebemēt adh̄eret cordi auar ro. t id vir ab eo p̄t auelli. Sic ē piclēant in aq̄s currētib⁹ vel i mari: q̄cqd app̄hēderint ita fort̄ tē: tē: q̄ n̄ de eis auferri. t id auari vir res deūt ad pniaz. Hiere. viii. App̄hēderint mēbas accipit̄ cū t nolueat reverti. Sic ei s̄iles accipit̄ in/

pinguato vel repleteo: q̄ n̄ vulc redire ad manū reuocātis. Jē se sil̄cs gallinis q̄ dñr surde in Augusto: q̄ pastū inueniūt abūdancē. Un̄ Hiere. xxiij. Locut⁹ sum tibi i abūdantia: t dīst̄ st̄: nō audiat̄. Jē ḡuis est huī morbi curatio. q̄ m̄ ei⁹ est nis venenosa. Lū em̄ epalia male ad q̄runq̄. oībo sc̄ierēt vētētib⁹ s̄e venenū. v̄l q̄n̄ n̄ amant̄. v̄l q̄n̄ eis hoīes abutunt̄. Un̄ cū Lō Exēpli⁹. stānt̄ dīsc̄ass̄ ecclias q̄p̄s in tribulacōe fue rīe t maxia paupēte: audita ē vox di. Hodie effusū ē venenū in ecclia dei. p̄tēt̄ ecclia b̄ tpa lib⁹ b̄t̄ v̄t̄: t sic mltū mereri. sic fecerit p̄les s̄ū mi p̄tifices t tpi. Sicut ē iconia nūrt̄ pul̄ los suos venenof̄ reb. sic auar⁹ filios t v̄xori. fm̄ illud Deū. xxix. Fel draconū vi. eo. tē. Jē ḡuis est hui⁹ morbi curatio: q̄ continuā ifirmitas. fm̄ illd Eccl. viii. Un̄ est t scđm nō bz/nō fūlū/nō frēs: t en̄ laborare nō cessat. nec satiant̄ ocl̄ ei⁹ diuīt̄. neq̄ cogitat dīces: cui laboro: t fraudo aniam mēa bonis. Auar⁹ em̄ in die laborat corpalt̄ o pando: i nocte v̄o mēta lis meditādo t freq̄t̄ etiā somniādo. Imo hec ifirmitas nō solū ē z̄minu: s̄i etiā pacuā. coz̄ cī auari ardet v̄ ignis: q̄ auaricia ignis ē. De q̄ dī Prouer. xix. Igni nūq̄ dī suffic. t Prouer. xiiij. dī Uerēsipioz̄ ifasciabil̄. Et ibid. xxvij. Infern⁹ t p̄tēo nūq̄ satiāt̄. s̄i t ocl̄ boīm insatiables. Et Eccl. xiiij. Ifasciabil̄ est ocl̄s cupi⁹ di. p̄p̄ea auar⁹ p̄p̄ea buōni. v̄z s̄. R. vñ Ber. Nō p̄t̄ satiābil̄ ocl̄s auari auro q̄z corp⁹ aura. Quicq̄ hec ifirmitas ē ḡuis et piculosa: p̄p̄er diuersas sollicitudinū curas q̄b⁹ auar⁹ p̄p̄iḡt̄ t affliḡt̄ t q̄i corrodit̄ cor auari. t id dñs Mat. xij. t Lu. viij. p̄p̄a dīctas spinis. v̄b̄ dī Greg. Profecto spine s̄t̄: q̄i aculeis sollicitudinū mēt̄ lacerat̄: t pungit̄ corda auaroz̄. Sic et v̄ nuces h̄mūlose a h̄mūbo corrose. vt s̄e qdā nūc̄. Un̄ nūces Indie. de q̄b⁹ dī in hīsto. trāsmartinā: ḡi s̄ue ad modū capi⁹ h̄mūni grosse. t dū apūn̄ iueq̄ nūn̄ plene sp̄ētib⁹ mordacib⁹. i. cur̄ malis. Sic et v̄ pōtē sodomoz̄ plena fauilla. He cūt̄ nō sūn̄ cos dormire. vñ Eccl. iiij. Lunc̄ dies ei⁹ labo. t erū. ple. s̄t̄: nec per noctē q̄escit. Ad b̄ fāc etiā Diogenis p̄bi: q̄ cū in via por taree pecunia t eam sup̄posuit̄ capiti suo vt dormiret: aduertit furē sollicitudinē somnū amissit̄: sc̄ies appropinqt̄e furem: p̄cieit et pecunia di. Tolle miser pecunia: t p̄mitēt̄ me dormire. Alud refert Vinc. vbi s̄. Lū qdā diues maneret iuxta ciuīdā paupis domū: et Epm. p̄ cene sue delicias iterare lectrū suū delicateū et mollē vt q̄esceret. occupat̄ diuerb⁹ cur̄ irruēt̄ bus diuersoz̄ bonoz̄ suoz̄ q̄ hēbat in diuersis loc̄: Lū nō posset dormire audiebat paupem: post cenā parcā: t laboz̄ diurnū in lectrō duro suauissēt̄ q̄escēt̄: solaciū q̄d hēbat cū puer suo t v̄xore. Qui inuidēs ei⁹ q̄eti surrexit aī di em: t agro ostio paupis suspedit̄ in eo bursam plenā pecunia. q̄ excitat̄ i mane cū velle egredi domū: cadentē pecunia recepit̄: t cū diu delibe

De detestabilitate auaricie.

rasset qd in faceret: timēs ne vel vpoz / vel alt⁹
furaret ei ipaz; finxit se pari in renib⁹ occultas
ē sub leco suo: et iacēs sup nō valebat dormīn⁹
re p sollicitudine qd de ea faceret. Et nū ait diues
qrerer ab vpoz paupis qd vir supb⁹ et qd nō eu
diebat ultra cārons: et illa affereret qd patere
in renib⁹ ait. Ego veniā et curabo eum. Et acce
dens et pecunia suā reperēs ipam secū depoza
uit: et restitura est paupi qes p̄stina / sanitas et io
cūdicas cū somno. Ecce quō diuinit̄ pungūt ve
spine. ¶ Sexto hec ifirmitas est ḡuis: qd inor
dinat⁹ efficit appetitū. qd auarus appetit noxi
ua: sic febricā appetit vnu / carnes / hmo: /
qd sibi se ūria. De qbz d̄r. Prouer. j. Uloq̄ p̄iu:
li diligēt infanciā: et studi ea qd sibi noxia se cu
piet. Auari em̄ appetit laqos qbz caput̄. j. ad
Tim. vij. Qui voluit diuinit̄ fieri incedit in te
racēs et in laqos diaboli: in desideria m̄lta in
utilia et noxiua. Dc b̄ d̄ Berñ. vnā sititudinē.
Exempl⁹ Berñ.

Uidi ego qnqz viros: qz p̄mū buccis tunceti
bus arenā marinā masticabat. Sed⁹ sulphur
eo astas lacui/exhalantē refrinū feridissimū
qg gestiebat haurire vaporē. Terti⁹ fornaci in
cubās vebement accense/micāces scinillas bi
antib⁹ ex ore fauicib⁹ letabat. Quarto sup pīna/
culi tēpli residēs leuior⁹ aure spīn apto atrra
hebat ore: et in q̄ min⁹ influere videre: ip̄e sibi
flagello ventū faciebat: acsi tortū sparet acrcm
deguliture. Quinto seorsum poset irridebat cere
ros: ip̄e qbz irridēdus mārie. p̄ras em̄ carnes
incredibili qdā studio sugere laborabat: nunc
monū / nūc brachiū / nūc alias corporis pres ap/
plicas ori suo. Mirac⁹ cām miseric̄ sciscirās a
singulis: vnā inqē regio vriqz validissimā famē
Tuc macilētissimas eoz facies p̄eplato⁹ recor
dabar p̄p̄e gemētis et dicētis. Auar⁹ cor meū:
qz obli. sum come. pa. meū. Quid p̄lunt vob
hec inqz: qz nō se nāles cibi / famē magis puo
cant qz extinguit̄. Per istos qnqz viros auari
qz giue designat⁹. p̄ arenā vno fumū / venū / et scī
tillas r̄palia figurant̄. Auar⁹ ḡ inordinatū ap
petitū hz: qz desiderat noxiua: et refugit et fasti
dir. p̄ficiu. i. cibū aie q̄ est iusticia. fm illō Jo.
Lib⁹ aie iij. M̄c̄ci. est vt fa. vols. pa. meū. tē. Sic cib⁹
quadrū aie est vbu d̄ ci. Mat iij. Nō in fo. pa. tē. Itez
cib⁹ aie est eucharistic⁹ sacru. Jo. vi. Caro mea
vere est cib⁹. Itē cib⁹ aie est p̄eplatio diuīe ou
cedis. fm illō Es̄a. lviij. Libabo te hereditate
te p̄is cui Jacob. Et Lu. xxij. Ego dispono vo
bis sic dispositi mib⁹ p̄ me⁹ regnū: ut edat⁹ et
bibat⁹ sup mēsam meā in reḡ meo. O felix qui
gustat hūc cibū h̄ in spe p̄ deuora⁹ p̄eplatoem:
et tandem in re. Istas delicias nō gustat auar⁹: /
nec appetit: qz palatū habz infec̄tū. Un̄ Greg.
Spūales delicie cū nō habent⁹ in fastidio s̄c. cū

P̄to habent⁹ in desiderio. cāroqz a comedētē am
Auarus plus appetit⁹ qz ab esuriēte ampli⁹ come
cor suuz dunt̄. ¶ Septimo ḡuissima est hec ifirmitas
diuidit i qz cor auari dilacerat̄: et diuidit diuerſ⁹ curis et
diuersa angustijs. Et facit triformē diuisionē, qz p̄mo

diuidit cor a deo q̄ est vita aie. Es̄a. lxi. Inīqas
tes v̄e diuiserūt int̄ vos et deū. Sed⁹ diuidit
cor a seip̄o. qz cū seip̄u sit Nat. vij. Ubi est the
faur̄tuus / ibi est et cor tuu. Qn̄ thesau⁹ suum
hz hō in diuerſ⁹ loc⁹: necesse est q̄ yna ps cord⁹
sui sic in vno loco: et alia in alio q̄tū ad sollic⁹
rudine. qz nō p̄t corū esse simul in diversis loc⁹
cis. Un̄ Os̄ee. x. Diuisuz est cor eoz: nūc interi
būt. Et. j. ad L. oz. viij. Qui cū vpoz est sollic⁹
tuis est q̄ se mūdi / quō placeat vrozi: et diuisus
est. Terrio auar⁹ diuidit cor a p̄p̄o subieco.
fm illō ps. Lor meū dereliq̄t me: q̄d̄ diui ego
bz sentit cor suu et babz seci cor suu: spes est de
qualeſcētia. qn̄ vno cor deficit / despaf: qz cor est
p̄ncipiū v̄te cū deo. qz cor pdidit / et v̄ta pdidit
Un̄ de corde auari facie diabolosicē fecit. Eulime
rodab de copte Nabuchodonosor p̄is sui. Dī
em̄ in schol. hist. sup Danielē. qz p̄s suis
de bestialū starū redierat ad regnū. post morte
p̄is timē fili⁹ n̄cursus resurgeret: de p̄silio Ep̄m.
maleſicōz effodit corp⁹ p̄is sui et diuisit in tre
cētas p̄ticas: et dedit coridē vulturib⁹. qz dixi
runt ei maleſici: qz p̄ nunq̄ rediret quiqz oes
illi vultures insimul p̄ueniret. ¶ Ecce hic p̄z
exm⁹ et ex sepiuris quō auaricia diuidit atiam si
ue cor bois in diuersa. De hoc itēp̄ referat Un̄
cen̄. exemplū vbi sup dices: qz auaricia diuidit Ep̄m
mundū filijs suis i q̄tuor: sic qdaz / rustic⁹ diui
sit p̄tū vnā quā solā hēbar in horitulo suo q̄tu
or filijs suis: qz q̄libet post morte p̄is toram
volebat hē: cui libet em̄ totā legavit. Priogen
ito dixit: Legō ribi de piro mea qd̄ est in ea vi
uū et mortuū. Et alteri dixit. Et ribi dū viride et
sicci. Terrio rectū et torū. Quattro ḡcile et gros
sum. Sic auaricia partit mōm. Simonia em̄
babz de mūdo viuos et mortuosa qbz et p̄ qbz
recipiunt simoniacē erosionib⁹. Predones
et tyrānti recipiunt exacerbes ab arentib⁹ paupi
bus: et vrentib⁹ locupletib⁹. Terrio aduocati
vel iudices iniq̄ ab habentib⁹ causas iustas et
iniustas: qz seducunt et a qbz dona accipiunt.
Quattro v̄lūrari accipiunt a magnis et paruis:
grossis et gracilib⁹: clercis et laicis: rustic⁹ et mi
litib⁹. Sic ḡ p̄z p̄mū damnū qd̄ oris ex auariciā
vici: infirmitas pessima et valde p̄iculosa.
vt declarat̄ est p̄ sepc̄ rōnes. ¶ Sed⁹ ex au
aricia oris maḡ stultitia: imo ipa in se est fatu⁹ maḡ illu
ras magna. Auar⁹ em̄ manifeste stult⁹ appetit r̄ia oris
ex mētis. P̄to noxia cupido more febricitans: ex auariciā
vici: vt p̄z sup D. Sed⁹ est fatu⁹ in acq̄rendō: cia.
acq̄rit ei sibi miseriā / inopīā / cecitatem / et nudica
tē. idrias qbz efficit miser / paup / cec⁹ / et nud⁹
fm illō Apoc. iij. Angelo laodice scribe: qz dī
cis q̄ diues sum et locupleta⁹ et null⁹ ego: et
tu nesc̄ qz tu es miser et miserabil⁹ et paup et cei
cus et nud⁹. ¶ Vere talis miser est: qz d̄ p̄bs.
Nihil in felici⁹ insipītē fortunato. In p̄senti q
dem miser est: quia oēs miserie turbinii / cēpē
statū / oīm malor̄ q̄ rebo suis accidūt / trāseūt
qz cor ei⁹. Un̄ auar⁹ dicit se cōbstū / ḡndinatū

R
Statua

auar⁹ sp
lūm. c.

Exempl⁹

repescere cōvulsus / submersus / mortuū / rebmō
In oīb̄ istis miserijs ipse sol⁹ est miser. qz oīb⁹
bus isti miserijs siml⁹ affligit: z tibi soli nō mi
seret: nce sua miseria recognoscere. Unde Aug.
Quid miserius miserio nō miserare se. In plo⁹
na caliu⁹ dicit p̄. Miser fac⁹ suz z artuac⁹
sum vlo⁹ in finē: toca die cōcristat⁹ igrediebar
In futuro ho fice incōpabilē misericor. fm illō
Iaco. v. Agite nūc diuices: plorare vultantes
in miserijs q aduenieret vobis. Proverb. xiiij.

R **Beatus** Miseros populos facit p̄. Pro quo est
notandum: q sicur beus est q habet qcqd vult: z
nibil vult male fm Augu. Ita miser est q nō ba
bet qequid vult: z multa vult male. calis ē au
rus. Nō em̄ habet ne habere pōr queqd vult:
q cupiditas ei⁹ est infinita: z multa etra volū
tate eius euēnit: z quāto plura possidet tanto
plura cōtra cor suū euēnit. Et ideo tanto mis
ericor z tristior. Et ideo bñ dicte: rota die cōris
stacis ingrediebar. Ido de eo bñ scriptū est Ec
cles. v. Luncis dieb̄ vite sue comedie in tene
bris: z in curis multis: z in crūna orez tristitia
Eccl. xiiij. Insatiab̄ oculus cupidi. Et se
qui. Nō satiab̄ pane indigēs: z i tristitia erit
sup mēsam suā: vbi. l. sua cōsumunt. videſ em̄
ei q ip̄ eosūma: z q oēs comedentes sua. co
medē eū totū. **I**te miser est auar⁹ z bñ fau
us: q se esti timore ppter varia piciula: vt p̄z
sp̄. M Ideo dt Greg. Magna securitas ni
mūc. ubil h̄c acup. scētē seculari. Ni dñ ad terrā cō
cupiscēdā cor inhibat: securū trāquillūq; ē nō
pot. qz aut nō habita cōcupiscit yehabeat: aut
habita metuit ne amittat. Et dñ aduersis spe
rat p̄spērā: p̄spērā formidat aduersa. Et Am⁹
bro. dt. Daug in p̄cūia diues i sc̄ia / secur⁹
Ex̄pluz dormie i palea q̄ diues i auro et purpura. Un
Alerāder magn⁹ de sc̄io loq̄ns ait. Ego inē
mūle⁹ z formidies viuo plimos ex ipis qui
me custodiūt cimeo: maior aut ab amic⁹ sp̄ mi
hi me⁹ est q̄ ab hostib⁹ plures em̄ ab hostib⁹
se custodiētes illos euāerūt: z tamē a p̄p̄ia fa
mulus q̄b⁹ p̄fī sūc singularis occisūt: ad ex
pienitāb̄ e pacuit i mītis: in stanū cū spūal⁹ q̄
seculari. Et ap̄issimē hoc onfusū est i Alerādro
magno. q postq; fere totū mūdū sibi subiuga
uit redies in babylone / a p̄p̄ia sorore sumpto
veneno v̄suz linguis amissit. Et voluntate luā
extremā scrip̄o exp̄ssit. Et noluit monarchiaz
stā in aliquā trāfere: ne a'quis ei p̄ in po
tēta aquā posteros legeret. sed duodecim q̄s
ab adolescentia socios habuerat regni successo
res inst. tuit. Nec aut isti uictio nō stetit. Nā q̄
tuor ex eis em̄ / alijs abicēs regnauerūt. sicut i
b̄ storī Daniel' est cōpribētūz. Nec Vincē. in
sp̄. b̄st. li. vi. c. i. cōpurādo plogū. p̄mo libro
al's li. v. c. j. Eōq; tuor iste sit magn⁹ i au
ar⁹: z miseria mita dñ h̄ vivit: tamē maior erit i
extrem. s z i futura vita. Un cū dicte i morte:
de adiua i me. mīdebūt ei demōt̄ irridēces eū
Eccē hōq; nō posuit deū adiutorē suū: z sp̄auit

i mulcieudine diuītiaz suaz. Et reinget illi siē. Ex̄pluz
cuidā diuīti de q̄ h̄ in vitasp̄tz: q̄ cū qdā ere
mita īrācer ciuitatē ve vēderet vasa: v̄dic̄ diuī
zē laboratē ī ceteris i domo sua iacetē z dice
ē. De⁹ adiua me: z maximā inlēitudinē dmo
nū an ianuā ei⁹ accūrettū z irridētū eū z dicē
eū. Nū vis memoz eē dei p̄mo cū deficie tibi
dies z nō est tibi portio sp̄: z b̄ zē. de q̄libi dī
pi. Ecce q̄ne satuitas et miseria ē in auaro: q̄
ne d̄ reb̄ q̄b̄ bz. p̄ sua nec̄ te yri valer: q̄ s̄ p̄t̄z
met̄ dīcere. **U**n Fulgēt⁹. Midas rex apol
lonie perq; ex magna rez sp̄al⁹ cupiditate ee
auaricia: ve q̄qd rāgeret auz fierz: q̄d cū obes⁹
nuissz: mun⁹ i vltione p̄uersū ē: cū cib⁹ z por⁹ i
auri nām obrigesceret. Et pbs dt. Auar⁹ pecu
nie cūca deputar: z selfam̄ destinar: z tā stult⁹
est ve tibi p̄dese nōrt. Et Hiero. dt. Auaro tā
deest q̄d bz q̄d nō bz. Et bñ iops ē: q̄ pecūia
finita: cupiditas nō finit: z sp̄ augmētā. De b̄ Ex̄pluz
refert Vincē. i sp̄. mo. li. ii. p̄c. viij. di. ii. dices
In histōria bramānoz legi⁹: q̄cū alexader ve
nissz lacem̄ cū pauc⁹ ad siluā dādami bragmā
norū didascoli vt videret et audiret nudi bois
mores z sapiaz: z inuenissz cū sup herba lacēez
sub arbore. inf alia m̄ta q̄ dixit. Al. xādro dīg
memorie/ait. Ferocissima pess⁹ ē cupiditas: q̄
solet q̄s capit egenos efficere. dñ finē adq̄rēt
nō iuent. h̄ mag⁹ q̄ fuerit locuplēata mēdīcē
Un Boct. ait. Perimul⁹ idigēt q̄ p̄mūla possi
dēt. Et Gen. Altera cupiditatē et fine alteria
trabif. cū bz mēsem quā cupiuit: cupie bz vbi
borreū reponat z m̄ta alia. habita vidēmia cu
pit habere vasa et cellaria. habito auro cupit
babere arcā z serā: sic ex vna cupiditate nascit⁹
mītē. **I**te talis auar⁹ inops est opib⁹ sp̄ual⁹
bus: q̄ s̄ v̄tēs z sc̄ia. sicur de dñs epo Laodi auar⁹ dī
cie Apo. iiij. Dices q̄ diues es z null⁹ eges zē. inops
z nēcīs q̄ es paup z nudus. Et est cā. q̄ cupi
ditas pecūiaz est in aia: quā nō pōr replere res
corpalis cū ipa sit res sp̄ual⁹. sic nec rē corpales
res sp̄ual⁹: vt nō pōr replere arcā cupiditas au
scia. Ad b̄ fac q̄t̄ndit p̄dīc⁹ Dandam⁹ Ales
xandro dīcēt Doce nos aliqd sap̄e plēnū. ait
Dandam⁹. Si ego volo acceptū a dño tibi oſa
ferre cēlū: p̄e nō habeo vbi tale mun⁹ capias:
ipl cueft ei aia: tuā auidē ac īmodice cupidita
res: quo dīsiderio tuo sacrificare possū: qd rot⁹
mōs tibi seruēs explere nō potuit aut frenare:
Etsi oia vel⁹ possidere et ītūdē necesse ē: vt soli
z. terread vltim̄ hēas q̄ntū video me iacētē oe
cupare. **I**te auar⁹ bñ fatur⁹ ē ex bz: q̄ n̄ solū
paup z miser ē: z cē. q̄ sc̄ip̄m cecat. vñ inē
pōt̄ trā inē cor lūt̄ z vez solē chīm̄bz illō p̄.
Repleti s̄ q̄ obscurari sitē frē domīt̄ inīgratū
Siē cū Tobias ex stereoz birūdinū exēcēt⁹ z
sic auar⁹ ex adq̄sīcēe sp̄al⁹ q̄ stereoz s̄. f̄aplyz
ad Phib. iiij. Dia arbitras̄ sum ve stereoz. Et. i.
Mach. ii. gl̄a bois stereoz v̄mis. i b̄ auar⁹ ē si
mīt̄ Sedebic: que Nasbucbo. io. exēcātē i re
blato: qd i p̄t̄at̄ mīt̄a bz z fecit inīgratūne rez:

Lecūs.

De detestabilitate avaricie.

Lxxii.

epalium: in q̄ exēccant diuitias ut non videat qd̄ agendū. Exm̄ illius ponit Uinc̄ vbi s̄. Quidā magn̄ maḡ in l̄fatura habuit discipulū nobilem gne: q̄ lepe dicebat corā maḡ suo: q̄ c̄pi francie ceci erāt: q̄ mḡ suū tantū clericū nō vocabat ad bñficia p̄bendaꝝ. Qui cū fac̄ c̄t̄ eps̄ vocauit nepotes suos ad bñficia ecclastica/maḡo p̄cepto. Un̄ cū in qd̄ p̄cessione clara luce esset: occurrit ei dīc̄ maḡ suus cū duob̄ torticis successus. Et cū cām bñmō fac̄i req̄rēt̄ ait. Dñe h̄c ideo feci: ut repellā a yob cecitate quā videbar̄ in alijs q̄ me nō vocabat: quā et vos h̄xistis ex acquisitione honoris et diuiciariū. ve nō videar̄ in vobis diues: qd̄ in alijs videbaris paup̄ an̄ ep̄atū. ¶ Itē avar⁹ efficit nud⁹: q̄ spoliat oīb̄ spūlīb̄ bonis. I. veste ḡte: ḡmis trūtu: t̄ chesula gl̄ie. Fin illō Job. xxvi.

Nudus

Stultus

Sōnus

Lxxiii.

"Nud⁹ est infern⁹ corā co.i. cor avari⁹: qd̄ copāt̄ s̄ferno: q̄ faciat̄ nō p̄. Et signant̄ avar⁹ est va⁹ eius et nud⁹ ab opib⁹ miseric̄. ¶ Itē avarus tertio est stultus in estimādo: q̄ r̄pales diuicias veras esse estimat̄: q̄ vere diuicie nō s̄: sed magis s̄p̄bilityce. "Dropt̄: qd̄ in seputra sacra dñt̄ esse verus/fum⁹/vmbra/somniū. h̄z illō Eccl. xxxiiii. Somnia extollit̄ ip̄zudētes. sic q̄ app̄ bendit vmbra: t̄ p̄fēct̄ veneti. sic q̄ arcedit ad vi sa mēdaciā. vñ Augu. Nōne oīa fum⁹ et vē⁹? nōne oīa trāseit̄ et currūt̄? Ue illis q̄ adherent̄ transuerib⁹: q̄ cū illis sit transib⁹. nōne oīa q̄ fum⁹ p̄ceps currēs in mare. Ue illis q̄ in his cecidēt̄: qm̄ cū bis in mare trahit̄. q̄ fin̄ h̄re. q̄ labet̄ innutrit̄: necesse est ut cum labet̄ labet̄. Somniū dū somniat̄ et vēp̄ estē putat̄ et tene ri manib⁹: stat̄ deficie et nō inuenit̄. vñ Dan. iiij. Nabuchodonosor vidit̄ somniū: t̄ somniū fu ge ab eo. sic et diuicie euaneſcūt̄ ut somnia: t̄ ve lue vmbra fugiūt̄. Hocbñ recoḡscūt̄ ip̄q̄ in in ferno: dicētes illō Sap. v. Quid nob̄ p̄fuit sū p̄bia et diuicias iacētā: qd̄ cōculit̄ nob̄ et transi erūt̄ hec oīa tanq̄ vmbra: t̄ tanq̄ nūcius p̄cur reno: t̄ tanq̄ nauis q̄ peransit̄ fluctuāt̄ aquā. cui⁹ cū p̄terēt̄ nō est vestigium juventū. aut̄ tanq̄ aūs q̄ trāsuolat̄ in aere: cui⁹ nullū inuenit̄ argumētū icinēt̄ illi⁹. Et sequit̄ post pauca. Sic et nos nati p̄tinūt̄ definim⁹ esse: et v̄tūtis nullū qd̄ signū valuum⁹ ostendere. In malignis rāce aut̄ nra p̄sumpti sum⁹. Et seq̄t̄. Talia di perit̄ in iferno q̄ peccauerit̄: qm̄ sp̄s ip̄i tanq̄ lanugo est q̄ a vēto collit̄: t̄ tanq̄ spuma ḡciliis q̄ a p̄cella dispergit̄: t̄ tanq̄ fum⁹ q̄ a vento diffu sus est: tanq̄ mēozia hospit̄ vñt̄ diei p̄terēris. Et seq̄t̄. Justi aut̄ in p̄petuū viuet̄: t̄ apud do. ēmer. eo. t̄ co. e.a. altissimū. Hecibi. Itē in p̄. Dozm̄t̄ so. suūt̄ nō inuenit̄. o. vi. diui. in ma. sius. De b̄ de Pet̄r alfon. q̄ diuitem̄ ac cedit̄ in more sua: s̄t̄ cūdā op̄lit̄ q̄ hēbat mil le oues ut videbat ei in somnio. q̄s cū vell̄ vēdere et qdām emperor veller eas emere/volet̄ ei. p̄ eis dare duo milia solidop̄. Lū aut̄ venditor nollet̄ eas dare nisi ali⁹ p̄ qlibet̄ oue sup̄ad

deret denariū: t̄ emp̄tor affereret̄ se b̄ nō fac̄it̄. Dū b̄ mō litigāt̄ et excitat̄ vēd̄tor vidit̄ somniū euaneſcere: t̄ se oues dictas amittere. Et t̄ clamauit̄: accipe quālib̄ p̄ duob̄ solidis: t̄ nūl̄ ei valuit̄. ouib⁹ euaneſcēt̄ b̄ t̄ emp̄tore. Sic di uites i more: q̄ i vita nolit̄ dimittere paupib⁹ vel deo r̄palia p̄ eftis dare nisi assit̄ lucū r̄pale i more amittere r̄palia et efta. ¶ Ad b̄ ēt̄ ē exm̄ Ep̄m̄ de qd̄ cui p̄ incātāt̄ et alteri⁹ videbat̄ q̄ et fa cius imp̄ator. Lū at incātāt̄ rogaret̄ eū: q̄ de dignitatis suis aliquā ei dare: nolit̄ ille ali⁹ qd̄ sibi dare. q̄ p̄ qd̄ incātāt̄ offensus exūt̄ s̄ta uit̄: t̄ sic torū euaneuit̄: ac p̄ b̄ ille delūt̄: p̄iū et oīa de qd̄ excollebat̄ armis. Et p̄missis ḡ p̄z q̄ ea sit facūt̄as avarior̄: q̄ i r̄palia et trāit̄oꝝ ria eñnis p̄fēt̄ bonis: nō attēdet̄ et salutē aia rū suar̄. qd̄ heu in oī statu cā spūlū q̄ secula rū p̄lonaz appet̄. Un̄ allegat̄ Uinc̄ in spe. vbi Ep̄m̄ de s̄. quō referat̄ in gr̄. S̄cruasi in li. de mirabi. ter. cellario: di. q̄ p̄ib⁹ suis accidit̄: q̄ i eccl̄ia bei Ruffi Ua De pun lēt̄in. dioceſ. fuit̄ qdā cellarari⁹: q̄ adeo sollicit̄ gatōno: erat̄ curs̄ frenis q̄ frequēt̄ om̄irebat̄ officiū di De defūt̄ unū. Et max̄ie cū ali⁹ diceret̄ p̄cib⁹. M̄iserere cūs. mei dūs: i p̄c loco ei⁹ solit̄ erat dicere. Laudate dñm̄ oīo gēt̄: ut cito se expediret̄ et cur̄ intē deret̄. q̄ mortu⁹ post multū ep̄us/appuit̄ cui dā fratri mirabilis afflīctioꝝ ea q̄ p̄dicta s̄. s̄. q̄ p̄e curas r̄pales dei officiū t̄rēnebat̄. h̄z dixit: q̄ si p̄ anī spaciū frēs sui cū iuuareū orōnib⁹: et max̄ie missioꝝ et alijs bñficiaꝝ p̄fidebat̄ q̄ libeꝝ raref̄t̄ b̄ et ir̄mare velle si posset̄. Lū aut̄ frat̄ ille int̄ass̄ alijs: illi ei i sup̄ dicit̄ p̄ anī spaciū subueniūt̄: appur̄ i fine anni dico frari cū leto vultu/assere se esse liberat̄ et pena p̄ suſ frāgia dīctoꝝ frātri. Ecce q̄sta facūt̄as et q̄sta cecitas est in avaria: q̄ sic r̄palia p̄ponūt̄ deo et saluti sue. imo ut de Augu. adeo inualuit̄ cupiſ dicas in avaris: ut om̄ia velit̄ h̄i bona p̄ter se t̄pūm̄: ait̄ em̄. Quid est q̄ oīo rex tuaz̄ malaz̄ vis b̄z̄: nō vroz̄: nō filiū: nō seruū: nō tunicā nō caligā: t̄n̄ vis b̄z̄ vīt̄ malaz̄. rogo p̄pone vīt̄ tuā calige t̄ne. Avar⁹ em̄ nō m̄lēt̄ curat̄ in qd̄ sit p̄cis de p̄fīt̄: h̄z maḡl̄ quō, p̄ fururo pos̄it̄ diuicias suas ampliare. sic ut diues Lū. xij. q̄ dixit. Anīa mea m̄lēt̄ bona habes t̄c. Lū maḡ ille eēt̄/ouire sue q̄s reponeret̄ in loco rūt̄o. i celo dando paupib⁹. Juxta sm̄am saluatoris Matth. vij. Thesaurizate vob̄ chesula rōs̄ in celo t̄c. Sed avarus p̄gregat̄ diuicias in hocmūdo. sic gallina q̄ oua sua ponit̄ i loco vnde q̄tidie rollūt̄. Juxta illō Oſec. vij. Ut coſ lumba seduera nō habēs cor sapiēt̄: que ibi ni dīficar̄ et pullos suos colloca t̄vbi amittere eos. Non sic faciebat̄ qdām sapiēt̄: qui q̄cumq; in hoc mūdo p̄ḡe gauerat̄/ amissa repuebat̄: et nō sua. Et eu dīs̄ sius q̄t̄ fecissem̄ ab eo. q̄t̄ b̄t̄ in reddicib⁹. Rūdit̄: q̄ rāntā sum̄m̄ quā tam̄ singulis annis dare cōſueverat̄ p̄deo. Lū aut̄ ille argueret̄ eū de maiori. Rūdit̄ q̄t̄ ult̄a nō

avaricia
ēmitē
derestā
da

Ingrati
tudo ex
avaricia
oritur

Avaria
assūlāt̄
porco.

p̄la p̄c

erat sua q̄ fortuna habebat ī sua p̄tate; q̄ s. Agre
gaverat in b̄ mō: q̄ poti⁹ erat ī p̄tate dñi sui
aut p̄donū q̄ sua. Sed illa vere sua erat: q̄ p̄
man⁹ pauper posuerat in loco euto celi: p̄ q̄
bus nec emebat fures nec raptores: nisi p̄pria

Unusq̄ avaricia q̄s s. grauis. amo ipa ē iniq̄as derestāda: fin
ē iniq̄as illō Eccl. x. Bavar⁹ nibil ē sc̄lest⁹. Et postea dī
derestāda. Nibil ē iniq̄as q̄ amare pecunia: q̄ et ipa ori
da tur p̄cept⁹ dei z oīm diuinoy. Hec em facit q̄
auaro pl̄ est num⁹ q̄ de⁹: q̄ aia p̄pria: q̄ grā
vel gl̄ia: q̄ viras vel castitas. q̄ iusticia v̄l mi
sericordia: q̄ p̄numo sepe v̄dunt aut deferunt.
Et q̄ iudas semel v̄dedit. xxx. argētis: avarici
aia p̄ denario v̄l obolo sepe v̄dit. Un⁹ z si aua
rus aliqu⁹ decebat p̄cā sua: aliquā facit oīzōne
vel elynā: n̄ p̄ncipalr anim⁹ su⁹ v̄slat circa pe
cunia. magis em curat obuiare dānis rep̄ tē
pozalū q̄ dānis ame. Et q̄ sequit q̄ avaricia
est pecunia grauissim⁹: q̄ eradix oīm maloy: ve
pez s. ser. cij. Lor em avari est sicut p̄arbeon. i.
teplū z habitaculū oīm dmonoy. Et iō sicut
in exercitu terra illū q̄ est capitane⁹ p̄ncipalr ē
pugnādū: q̄ illo victo vel occiso. oīs alij faci
liter deuincunt. sic ḥ avariciā q̄ caput est oīm
Ingrat⁹ vicio. Ex dicit⁹ ḡ p̄ez q̄ ex avaricia ortur
tudo ex vñ pessimum viciū v̄c⁹ ingrat⁹. Bavar⁹ ei
avaricia est ingrati⁹ deo multiplicat. Prio q̄ deo de bñ
ortur sicut ab eo recept⁹ gras nō exoluic: nec ad bñ
factoz arredit. Un⁹ silt⁹ est porco cui p̄ficiunt
Bavar⁹ glādes: q̄ nec p̄ficiētē respicit: nec vñ sibi ve
ossilatur nāt cogitat nec accedit: sed piecas comedet si
ne bñficiō z grāpaciō. Ingrat⁹ est scđo
q̄ de bñficiō nō recōgscit. Osee. xiiij. Adpleri
sue/sacurari sūe z eleuauerit ceruice suā: z ob
liet sūe mci. Et q̄nto plura bona de⁹ facit ava
ro tāco mag⁹ obliuiscit dei. Et p̄ p̄ns q̄nto am
pl⁹ de⁹ sup eu bñficiō multiplicat: tāco plus
ingrat⁹ efficiet. Et bñ terio igrat⁹ est avari⁹:
q̄ de bonis abūdantib⁹ sibi a deo dar⁹: nō vñle p̄
p̄ter de⁹ dare paupi p̄cēti modic⁹ re. v̄l si dae
tūc inuitet z cui redio: z freqūtēt v̄tupig⁹ z cō
emelij⁹ paupi irrogat⁹. Esi paupi mutuas:
tūc ad min⁹ vlera sorte aliqd ab eo se recepe
rū sperat: v̄l pecunia v̄l alia rē pecunia mēs/
rabili: v̄l fuitū: laboře: p̄pina z. Lōtra tales
de Aug. i. p̄sona dei. Da mibi de eo q̄d dedi tū
bi: d̄ meo q̄ro: da z reddā: habuisti me largore
rē: habeā te feneratore: pauca mibi das: plima
tibi reddit⁹: t̄pali das: eterna z cibū. Ing
etus est celā avari⁹ q̄ro: q̄ q̄nto plura bona fe
cerit ei de⁹ tāco min⁹ tūc ei offenderez mi
nus reputat se ei obligat⁹: z d̄ bñficijs dei ma
gis de⁹ impugnat⁹: fin illō Deut. xxvij. Incrassat⁹
tūs ē dilect⁹ z recalcitrauit. Ecce q̄nta iniq̄as

p̄la p̄cā est iniq̄itudo ip̄a avari⁹. Ultra iā dicit⁹ ad
huc ex avaricia generant multa p̄cā z mēt/
plex iniq̄as: vici⁹ Ira/ cōtentio/ sedicio/ guer
ra. Un⁹ Gen. xiiij. dī d̄ Abraā z Lotb. Erat sub
stācia eoz multa z nō q̄bāc: cōter babicarē: fa

cta est autē cōtētio ins⁹ pastores eoz. Et Gen. x. Seditio
vi. Postq̄ Isaac locupletat⁹ est: pastores ei⁹ z Guerra
vicioz suoz iurgari ceperit. Prop̄cea dī Se
ne. Quicquidime viuerēt hoīes lug terrā: si illa
duo p̄noia de medio tollerent: sc̄ meū z tuū.

Jē ī L̄briōne⁹ habet. q̄ Alexāder cū pauc⁹ in⁹ Ex̄pluz
uast q̄s totū mūdū: q̄b̄i babebat p̄ ocul' au
rū: paretitq̄s lūt diuitias totū orītis que pro⁹
uocabat̄ eos ad p̄filiā. Legit̄ etiā in L̄briōne⁹ Ex̄pluz
cī: q̄ teorib⁹ q̄rti Henrici imperatoz: Sul
belinus dux normanie cuz Richardo z Gui
chardo occupauit siciliam/z calabriam/z apu
liam: qui cū esse dux probus z paup. per banc
vias p̄uocauit sibi auxiliarios. fecit em equos
suos et suoz ferrari clavis argētis innuētes
terrā illā opulentissimā z abūdantē in argēto.
q̄b̄ videntes nozmani/ francigenē z burgūdi
p̄uocati sunt ad sequēdū cū p̄ter lucru. Cum
autē duxisset eos in apuliam fecit fieri denarij
os de corio. quib⁹ v̄c̄bas exercitus eius p̄ ar
gentis cum eis expugnans danos/grecos/ et
parchos. de quoq̄ spolijs larga dedit stipēdia
d̄ argento: z p̄ coriatis denarijs fecit argente
os. Est z alta pessima auaroz p̄ditio: q̄ n̄c ip̄s
vtūn de rebo suis nec alij ad vñlūm cōcedunt
Recte sicut canis sedes sup fastem feni: q̄ nec
ex eo comedit nec anialia ex eo comedere sinet.
Ideo quidē ex avariciā res ad eis ne cessatio
nolunt recētes dare: sed expeccat̄ q̄usq̄ p̄ueret
sc̄it. Suo mō faciūt de vestimentis suis. Est z
pessimum viciū generatū ex avaricia: ipa viciū iusticia
iusticia. p̄p̄ q̄d iudices z officiales seculares z
spūales lūme debetēt cauere avariciā: fin illō
Exod. xvij. Prouide tibi de oī plebe viros z.
Et seq̄t. in q̄b̄ sīt viras: z q̄oderint avariciā. Et
Reg. viij. dī. Declinauēt post avariciā ace
perūc̄q̄ mūera z p̄uerterēt iudiciū. Ita Me⁹ Ex̄pluz
nela⁹ p̄ pecunias q̄s p̄misit Antiocho obtinuit
sumū sacerdotiū. deide p̄ vala de tēplo furtive
sublata: q̄d dedit andronico fecit Onyam occidi
candē ap̄d regē Antiochū accusat̄ corrupt⁹ eū
pecunia: z ḥ accusatores fecit p̄ferrī moēt sentē
tiā. q̄. Macha. iiiij. Jē nequa ille Menela⁹ p̄
p̄ avariciā eoz q̄i p̄tētia crāt: p̄manebat in
p̄tate crescētē i malitia: z ad iſidias ciuiū: ibidē
Jē cū q̄dā iudei de mādato machabei obſide
rēt duas tūres i quib⁹ crāt inimici gētiles: ac
ceptra pecunia q̄sdā effugere p̄misit. q̄s mā
chabe⁹ rānq̄ pdicōres z frātē v̄dīrōres inter
fecit. q̄. Macha. x. Ecce quāta mala sequit̄ ex
avaricia. Prop̄erea de criminib⁹ q̄ soler avarici
aia gnare dī Aug. Que ē ista audiāt̄a p̄cupi
scētē: cū ip̄e bestie modū teneat. tūc em raptū
cū esuriū: parcū prede cū sacuricatē sentiū
sola avaricia diuiciat̄ insatiables: nec deū tū
met: nec hoīes reverēt̄: nec p̄i obedit̄: nec mā
trē agnoscit̄: nec frātri obtempat̄: nec amico fi
dē seruat̄: viduā opp̄mir: pupillū iuadit̄: libos
i fuitū reuocat̄: fallūz testimonij p̄fert̄: res
miseroz occupat̄: acsi nūq̄ morerent̄ avari. Et

F

De Mendacio

In morte: qd durissima
morte moriuntur.
In iudicio: qd oībō co-
gentur reddere rōnem.
Per finalē sūnāz: qd fina-
lē excludūt a regno dei
In inferno: qd detruēt
finaliter ad infernum.

Quarto ex avaricia seq̄t̄ horēda calamitas. Prio qdē i morte: qd morte durissima mo-
tas horē rūf̄ avari. In dolore cī maxio p̄sueūt̄ mori-
renda in diuitiis: qd violēcer t̄ oīo p̄ volūrare coz̄ auel
morte lenēa rebō numis ardēt̄ amatis. Eccl. xl. O
mors qd amara ē mēoria tua/ hōi iniusto/ t̄ pa-
cē habēti i substāt̄ suis. Si memoria mortis
est amara: ml̄ eo maḡ eī p̄nt̄ia. Achaz qd̄
avariciā culte de anathemate t̄ ap̄lo lapidat̄
interit. Achab vineā Naboch occupat̄ t̄ ipm̄
occidit. t̄ ip̄ turpi morte pein̄ e. Judas dñz
vēdedit t̄ ip̄ laq̄ se suspēdit. Ananīa t̄ saphis
In iudicio ram mors subita t̄ ip̄rouisa extintit. **Scđo**
quaris maior erit calamitas in iudicio: quād
de om̄ibō op̄orebit eos reddere rationē. t̄ dñs
irām sua ostendet eis. Fm illō ps̄. Tūc loqueſ
ad eos in ira sua t̄ c. Et Mat̄. xxv. Esurui t̄
nō dedicis mibi manducare t̄. Et Zacharī.
I. Ira magna irascat super gentes opulenras.
Iaco. v. Agite nūc diuities plorare vlt̄āres in
misera qd adueniēt̄ vobis. vbi dicit Glo. Ne
scis miser cū chesauro: chesaurū iacundie dei
excludūt partēribi accumlari. **Tertio sequit̄ calamitas**
a regno dei gloria futura nō admittit avaros. I. Corin.
vi. Avari regnū dei nō possidebūt. Et Ep̄b̄. v.
Avar̄ nō habet hereditatē in regno chii t̄ dei.
Iē Mat̄. xiv. t̄ Mar. x. Difficile est p̄fidēt̄
i diuitiis regnū dei iterare. Facilī em̄ ē camelū
scrare p̄ forāmē acq̄ diuitiē i regnū celop̄. Si
Foramē acus mis̄ idēbi Lu. xvii. Foramē acus erat porta i
hierlm̄: qd dicebat̄ porta acus: p̄ quā nō itrabāt
cameli nisi iclinari t̄ exonerati a sarcinis one-
rosis. Sic nec diuities p̄ angustā porā celestis
p̄rie: nisi exonerati ab illicite possessis t̄ būlia
ti p̄ p̄nāz. Iē glia celest̄ p̄te de cest̄ avarici-
am: qd̄ (vt d̄ Grego) oībō vna et singul̄ tota: ibi
null̄ avar̄: cū cōis oībō sit de: t̄ singul̄ coz̄.
p̄p̄ea celestes diuitie sit ibi a p̄cedēt̄: vbi neq̄
erugo demolit̄: neq̄ fures effodiit̄ t̄ furant̄. t̄
Mat. vi. Ḡ. Si diuitie a p̄petat̄ ibi buēt̄ vbi
p̄re nō p̄nt̄. Honores ibi apperant̄ vbi null̄ in
digni honorant̄: sal̄ si diligēt̄ ibi desiderat̄ vbi
de eī amissiō nō tūneſ. Uita si diligēt̄ ibi acq̄
anari dei rat̄ vbi moree nō finit̄. **Quarta calamitas** ni
trudunt̄ mis̄ horēda est: qd̄ detrudunt̄ ifernū. t̄pales
in ifernū em̄ diuitie sua grauicata dephnūt̄ eos t̄ demer-
git̄ iu pfundū. I. Timo. vi. Qui yolit̄ diuities
fieri t̄. Et seq̄t̄. Que mergit̄ boiem i interiu
t̄ p̄ditionē. Ido d̄ Deut. xxvij. Nō habebit re-
avari t̄ argēt̄ imensa pondera. Glo. ad infernum
merget̄. De hoc d̄ Vincen. Ex̄plū. Quidaz
Ex̄plū bēbat ob viaticū p̄cie i aquā dicēs. Ite p̄sū
me diuictie: malo vos submergere qd̄ submergi
gia vob. Nec cū submergit̄ diuictie: s̄z etiā p̄
p̄ter eas ḡuissime puniūt̄ auari i igne inferni
nī cū dūtē epulone. Ubi dicere potēt̄ eis de
mōes: qd̄ Parb̄i dixerūt̄ Lrasso p̄ncipī romā Ex̄plū
nō: qd̄ ipugnabat̄ eos. Lui cū p̄missent̄ qd̄ si
dimicaret̄ ipugnare eos/darēt̄ ei tanēt̄ de au-
ro: qd̄ debebat̄ sibi sufficere. qd̄ cū eis iurasset̄ t̄
ip̄i tenerēt̄ enī i inuictiōe sua: ceperūt̄ enī aux
bullēs p̄ os eī p̄sūt̄. vbi sibi modicū aux
suffecit. t̄ dicebat̄ ei: Aut̄ sc̄isti aux̄ bibe. Un
Jac. v. Diuictie vte p̄t̄reface fūt̄: argēt̄ t̄
aux̄ vīm eruginauerit̄: erugo coz̄ i testimoniū
um vob erit: que comedet carnes vias ranq̄
ignis: chesauris fasti vob irā i nouissimis dieb̄
Ex̄plū de h. Quedā vētula sub specie sc̄itac̄. Ex̄plū
adq̄siuit̄ mlt̄as pecunias: qd̄ qd̄ volebat̄ elynas de elynas
facere dabat̄ ei ad ergadū paup̄ibō. p̄a aut̄ i
plebat ollas subterraneas: qd̄ mōre subita p̄
uēta iactas reliq̄t̄. Lū at inuētē eēt̄ t̄ inoru
issit̄: qd̄s noluit̄ dicāt̄ pecunia retinere: di. P̄c
cunia tua ecū sit i pdictōm. De nocte at vox
de eī rūmulo audita est: ardeo: ardeo. qd̄ ap̄co
de licētā sacerdotis: iuenerit̄ d̄ ore verte qd̄
mēallū ebullire: flāmā feridissimā inde exi
re. Illa at recopora: t̄ oīone facra tā a sacerdo
te qd̄ a pp̄lo: nō est vlt̄ēt̄ vox audita. Hec oīa
Vincē. i sp̄c̄. moral. vbi s̄ circa l̄fam M. Et
ce sat̄ dispeōt̄ose p̄ez i fmōe isto. qd̄ t̄ tres serē
mōes distigui p̄t̄: qn̄ca mala veniat̄ ex ipa au
aricia. Rogem̄ ḡ dēu vē sua boitate t̄ misēdīa
infinita nos eruat̄ t̄ custodiat̄ a tāt̄ avaricie
mal: ne māl p̄missis iuoluamur: qd̄ pot̄ per
p̄teat̄ t̄ misēdīa etiā gaudia p̄seq̄m̄ Bm̄.

Defiliab̄ avaricie Sermo. CII.

Rādix oīm maloz̄

Est cupiditas. I. Tim. vi. In p̄cedē
t̄ibō fmōbō audist̄: qn̄ca maloz̄ t̄ pec
catū sit avaricia: qd̄ q oīa mala t̄ p̄cā orī p̄ne
Quid etiā sit avaricia i ḡn̄er qd̄ i specie. Lur
etiā res t̄pales tātū amant̄. Et qd̄ rebō t̄ cog
nosci possit̄ qd̄ avaricia sic sit fugiēda. Et qn̄ca
dāna siue mala sequit̄ avariciā. Nūc p̄n̄ vī
dendū erit i particuliā de filiab̄ eī: qd̄s p̄nci
pal̄ causat̄ ipa avaricia: t̄ qd̄ orisit̄ ex ipa: qd̄ iu
xra thēa. Quid maloz̄ est radix. Pro grā Bue
maria. Radix oīm maloz̄ ē cupi. vbi s̄.
Primo vidēdū erit i generē de filiab̄ avaricie
Postea in speciali de qlibet filiāz t̄ nocumē
tis t̄ circūstāt̄is eius t̄.

Cūrca p̄mū est aduertēdū: qd̄ sepeſt̄ sit vicia
vel p̄cā qd̄ er avaricia oriunt̄: sicut filie a m̄e.
Et qd̄ sepeſt̄ sunt species siue difference ip̄as
avaricie. Unde fm̄ Grego. xxij. moral. sit be
sepeſt̄ filie avaricie: